

	24.Eyl	1.Eki	Değişim		24.Eyl	1.Eki	Değişim
BIST-100 Endeksi	1.385	1.401	% 1,2 ▲	EUR/USD	1,1714	1,1594	-% 1,0 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	% 18,25	% 18,17	-8 bp ▼	USD/TL	8,8786	8,8552	-% 0,3 ▼
Türkiye 5 Yıllık CDS Primi	421	432	11 bp ▲	EUR/TL	10,4101	10,2706	-% 1,3 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.265	1.247	-% 1,5 ▼	Altın (USD/ons)	1.750	1.760	% 0,6 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	% 1,45	% 1,47	1 bp ▲	Petrol (USD/varil)	78,1	79,3	% 1,5 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta Fed ve ECB yetkililerinin enflasyon görünümü ve varlık alımlarına ilişkin açıklamaları takip edilirken, küresel ölçekte artan enerji fiyatlarının piyasalar üzerindeki etkileri yakından izleniyor. Euro Alanı'nda öncü verilere göre TÜFE Eylül ayında yıllık bazda %3,4 artarak 13 yılın en hızlı yükselişini kaydetti. Aynı dönemde imalat PMI verileri ABD ve Euro Alanı'nda sektöre ilişkin olumlu bir tablo çizerken, Çin'de NBS imalat PMI pandeminin etkilerinin hissedildiği Şubat 2020'den bu yana ilk kez eşik seviyesinin altına geriledi. Yurt içinde TÜFE enflasyonu Eylül'de yıllık bazda %19,58 seviyesine yükseldi. İmalat sanayi PMI da bir önceki aya göre gerilemesine rağmen 52,5 ile eşik değer üzerinde kalarak sektördeki iyileşmenin sürdüğüne işaret etti. Bu hafta küresel piyasalarda ABD, Çin ve Euro Alanı'nda Eylül ayı hizmetler PMI verilerinin yanı sıra ABD'de aynı döneme ilişkin tarım dışı istihdam verisi öne çıkıyor. Yurt içinde ise, Eylül ayına ilişkin Hazine Nakit Dengesi takip edilecek.

ABD'de ISM imalat PMI Eylül'de piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti.

ABD'de işsizlik maaşı başvuruları 25 Eylül ile biten haftada 11 bin kişilik artışla 362 bin kişi seviyesinde gerçekleşti. Böylece, ülkedeki işsizlik maaşı başvuruları art arda 3 hafta yükselmiş oldu. Pandeminin başından bu yana görülen en düşük düzeylerde seyretmeye devam etmesine rağmen işsizlik maaşına başvuranların sayısında son dönemde gözlenen artış istihdam piyasasındaki toparlanmaya ilişkin kaygı yarattı. Diğer taraftan, Eylül ayına ilişkin Michigan tüketici güven endeksi 72,8'e yükselerek tüketim harcamalarındaki yükseliş eğiliminin Eylül ayında da devam edebileceğinin sinyallerini verdi. Aynı dönemde ISM imalat PMI da 61,1 ile piyasa beklentisinin üzerinde gerçekleşti. Öte yandan, ABD Senatosu Perşembe günü geçici bütçe tasarısını onaylayarak hükümetin kapanması olasılığını 3 Aralık tarihine kadar ötelemiş oldu. 10 Ağustos tarihinde Senato'dan geçen 1 trilyon dolarlık altyapı harcama tasarısına yönelik Perşembe günü yapılması planlanan oylama ise Temsilciler Meclisi tarafından ertelendi.

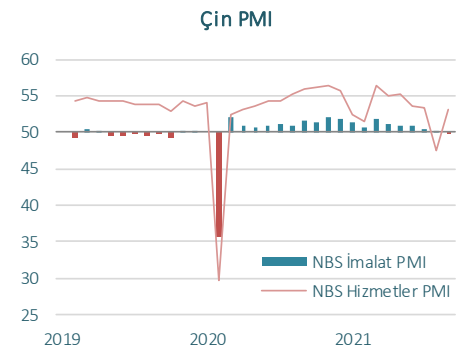
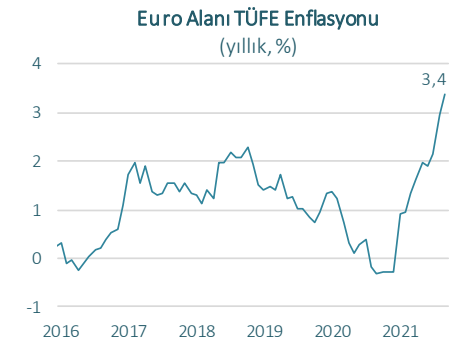
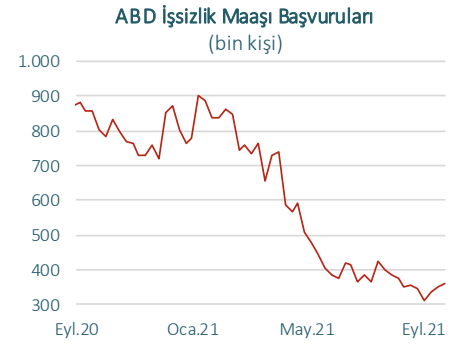
Euro Alanı'nda TÜFE yıllık bazda son 13 yılın en hızlı artışını kaydetti.

Euro Alanı'nda TÜFE, Eylül ayında öncü verilere göre aylık bazda %0,5 yükselirken, yıllık bazda %3,4 ile son 13 yılın en hızlı artışını kaydetti. Avrupa Merkez Bankası Başkanı Lagarde, hafta başında Avrupa Parlamentosu'nda yaptığı konuşmada, Euro Alanı'nda Ağustos ayında %3'e ulaşan yıllık TÜFE enflasyonunun önümüzdeki aylarda yükselmeye devam edebileceğini ancak yükselişin önemli bir kısmının geçici nitelikte olduğunu belirtmişti. Öte yandan, Euro Alanı Eylül ayı tüketici güven endeksinde de hem üreticilerin hem de tüketicilerin enflasyon beklentilerinin yükselmeye devam etmesi, salgınla birlikte yükselen enerji fiyatlarının önümüzdeki dönemde enflasyon üzerinde yukarı yönlü baskı kurmaya devam edeceği görüşlerini destekledi. Euro Alanı'nda nihai imalat PMI Eylül'de 58,6 değerini alarak Ağustos ayına göre hafif gerilemesine rağmen ekonomik aktiviteye ilişkin olumlu sinyaller vermeye devam etti.

Avrupa'dan başlayarak etkileri küresel ölçekte yayılan enerji krizine ilişkin gelişmeler yakından takip ediliyor. Avrupa'da doğalgaz ve elektrik fiyatları, kış sezonu yaklaşırken tedarik sıkıntılarının sürmesi nedeniyle geçtiğimiz hafta hızlı artış kaydetti. Söz konusu gelişmelerle beraber Bölgede kömür ve karbon izni fiyatları da yükseldi.

Çin'de imalat PMI Eylül ayında enerji kısıtlamalarının etkisiyle geriledi.

Çin'de Eylül ayı NBS imalat PMI verisi, iklim hedefleri nedeniyle elektrik kullanımına getirilen kısıtlamalar ve yükselen girdi fiyatlarının etkisiyle 49,6 seviyesine gerileyerek Şubat 2020'den bu yana ilk kez eşik seviyesinin altında gerçekleşti. Aynı

Kaynak: Datastream

dönemde NBS hizmetler PMI ise aylık bazda 5,7 puan yükselerek 53,2 düzeyine ulaştı.

Yıllık TÜFE enflasyonu Eylül'de %19,58'e çıktı.

Yurt içinde tüketici fiyatları Eylül'de aylık bazda %1,25 oranında artarak piyasa beklentilerinin bir miktar altında gerçekleşti. Bu dönemde, aylık bazda en hızlı artış eğitim, ev eşyası ve konut gruplarında gerçekleşirken, aylık düşüş gösteren tek ana grup %0,2 ile giyim ve ayakkabı oldu. Eylül ayında yıllık TÜFE enflasyonu %19,58 düzeyine ulaşırken, yıllık Yi-ÜFE enflasyonu %45,52'den %43,96 düzeyine geriledi. Bu dönemde çekirdek enflasyon (C endeksi) yıllık bazda %16,98 olarak kaydedildi ([Enflasyon Gelişmeleri raporumuz](#)).

İmalat sanayii PMI Eylül ayında 52,5 oldu.

Ağustos ayında 54,1 değerini alan imalat sanayii PMI verisi, Eylül'de 52,5 düzeyine gerilemesine rağmen sektörün faaliyet koşullarının aylık bazda iyileşme kaydettiğine işaret etti. İstanbul Sanayi Odası tarafından yapılan açıklamaya göre, toplam iş hacminde devam eden büyümede yeni ihracat siparişlerinin belirgin şekilde artmaya devam etmesi etkili oldu. Firmaların tedarik zincirlerindeki kesintilerden korunma amaçlı güvenlik stoku oluşturmaları, üretim öncesi stoklarda 2017'nin sonlarından bu yana gözlenen en hızlı artışa yol açtı.

Eylül'de dış ticaret açığı hızlı daraldı.

Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan geçici verilere göre, Eylül'de ihracat %30 artarak 20,8 milyar USD olurken, ithalat %12,2 artışla 23,4 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde dış ticaret açığı net altın ithalatındaki düşüşün de etkisiyle yıllık bazda %46,4 azalarak 2,6 milyar USD oldu.

TL mevduatta stopaj indiriminin süresi yılsonuna kadar uzatıldı.

Türk Lirası mevduata uygulanan ve 30 Eylül tarihinde sonlandırılması planlanan stopaj indirimi 31 Aralık 2021'e kadar uzatıldı. Cuma günü Ekim ayına ilişkin doğalgaz satış tarifelerini yayımlayan BOTAŞ, elektrik üretim santralleri ile sanayide kullanılan doğalgazın fiyatının %15 artırıldığını, hanelerin kullandığı gazın fiyatında ise değişiklik yapılmadığını duyurdu. Ayrıca EPDK da, 1 Ekim itibarıyla geçerli olacak nihai elektrik satış fiyatlarında değişiklik yapılmadığını açıkladı. Öte yandan, koronavirüs salgınından olumsuz etkilenen konaklama, yeme-içme, ulaşım, iş yeri kiralama ve diğer hizmetlerde uygulanan KDV indirimlerinin süresi uzatılmadı.

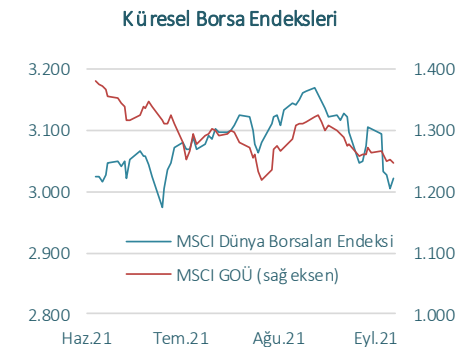
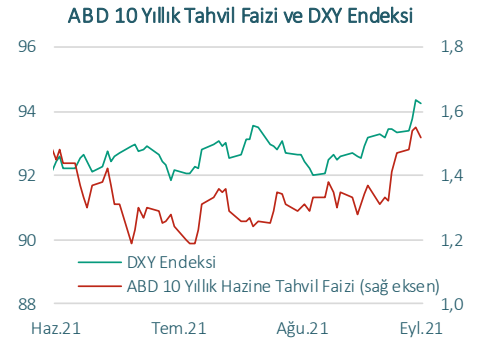
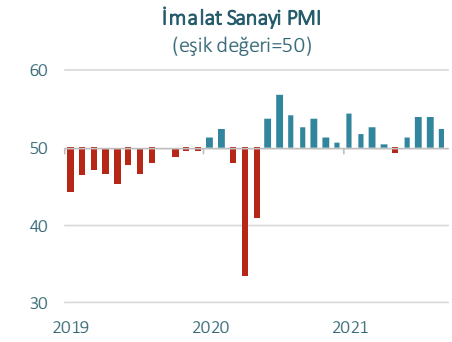
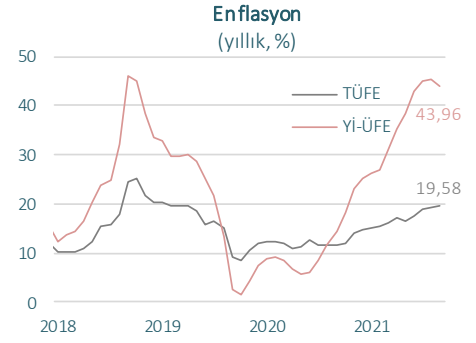
Küresel piyasalar...

Geçtiğimiz hafta enflasyondaki artışın kalıcı olabileceğine yönelik endişelerin yeniden gündeme gelmesi ve Fed yetkililerinin varlık alımlarını azaltmaya başlamanın uygun olabileceğine ilişkin verdiği sinyallerin etkisiyle, ABD'nin 10 yıl vadeli Hazine tahvili faizi %1,57 seviyesine yaklaştıktan sonra haftayı %1,47 düzeyinde kapattı. ABD dolarının diğer başlıca para birimlerine karşı değerini gösteren DXY endeksi hafta içinde yaklaşık 1 yılın en yüksek seviyelerini test ederken, ABD'de işsizlik maaşı başvuruları verilerinin açıklanmasının ardından Fed'in varlık alımlarını azaltma planının yeniden değerlendirilebileceğine dair görüşlerin gündeme gelmesiyle bir miktar geriledi. Küresel borsa endeksleri, enerji piyasasında yaşanan gelişmelerin emtia fiyatlarındaki yükselişi ve tedarik sorunları paralelinde arz kısıtlarını derinleştirebileceği endişelerinin de etkisiyle hafta genelinde olumsuz bir tablo çizdi.

BIST-100 endeksi geçtiğimiz hafta küresel piyasalardan olumlu yönde ayrılarak haftayı %1,2 artışla 1.401 puandan tamamladı. Çarşamba günü doların uluslararası piyasalarda değer kazanmasının etkisiyle 8,95 ile yeni zirvesini test eden USD/TL, hafta sonuna doğru ılımlı düşüş kaydederek 8,86 seviyesine geriledi. Bir önceki haftadan bu yana artış sergileyen Türkiye'nin 5 yıl vadeli CDS risk primi, geçtiğimiz hafta da 11 baz puan artarak 432 oldu.

Bu haftanın gündemi...

Bu hafta küresel piyasalarda ABD, Çin ve Euro Alanı'nda Eylül ayı hizmetler PMI verilerinin yanı sıra ABD'de aynı döneme ilişkin tarım dışı istihdam verisi öne çıkıyor. Yurt içinde ise, Eylül ayına ilişkin Hazine Nakit Dengesi takip edilecek.

Kaynak: Datastream, TCMB, TÜİK

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
4 Ekim	TR TÜFE Enflasyonu, yıllık	Eylül	%19,58 (G)	%19,25
	TR Yİ-ÜFE Enflasyonu, yıllık	Eylül	%43,96 (G)	%45,52
	ABD Fabrika Siparişleri, aylık	Ağustos	%1,0	%0,4
	Euro Alanı Sentix Güven Endeksi	Ekim	18,6	19,6
5 Ekim	ABD Hizmetler PMI, nihai	Eylül	-	54,4
	ABD ISM Hizmetler PMI	Eylül	60,0	61,7
	Euro Alanı Üretici Fiyat Enflasyonu, aylık	Eylül	%1,3	%2,3
	Euro Alanı Hizmetler PMI, nihai	Eylül	56,3	56,3
6 Ekim	ABD ADP Özel Sektör İstihdamı	Eylül	430 bin	374 bin
	Euro Alanı Perakende Satışlar, aylık	Ağustos	%0,8	-%2,3
7 Ekim	TR Hazine Nakit Dengesi	Eylül	-	64,3 milyar TL
8 Ekim	ABD Tarım Dışı İstihdamı	Eylül	460 bin	235 bin
	ABD İşsizlik Oranı	Eylül	%5,1	%5,2
	Çin Caixin Hizmetler PMI	Eylül	-	46,7

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bölüm Müdürü ve Başekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

H.Erhan Gül
Müdür Yardımcısı
erhan.gul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Kaan Tuncalı
Uzman Yardımcısı
kaan.tuncali@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.